

nárok při projednání bude přiřknut, musí nárok oproti odporu pořadem práva uplatnit.

Jelikož však jedná se o popřený nárok, má býti spor-
nost v inventáři vyznačena.«

Jak jsou kolísavé zásady i při nálezech nejvyšší
soudní instance, ukazuje však rozhodnutí ze dne 7. září
1910 R III 310/10, které nestaví povinnost oficiosního
šetření nad zájmy stran, nýbrž rozeznává případy,
jsou-li dědici svéprávní a případy, kde jest věc soudy
zájmy stran dle předpisu hájiti a vyslovuje zásadu:

»Věci, o kterých se tvrdí, že zůstaviteli náleží, ale
v ruce třetích osob se nalézají, mají dle § 104 proj. pat.
býti do pozůstalosti pojaty, jestliže nestávají náležitosti
§ 2 odst. 7.« V odůvodnění se praví:

»Jelikož dědicové jsou zletilí, o substituční podstatu
se nejedná, také povinný díl v úvahu nepadá, a žádný
podnět soudu nepředláhá, aby se dověděl, zda-li sporná
věc skutečně do pozůstalosti patří, má býti dědicům po-
necháno, aby nároky na věc v soudní cestě uplatnili, pak,
když si aktivní legitimaci k tomu odevzdací listinou
opatřili.

Dědicové nabývají legitimace teprve právní mocí
odevzdací listiny, ale nemají žádného vlastního nároku
ani podanou přihláškou dědičnou, ani uvedením ve sprá-
vu, a nemohou požadovati, aby mezi řízením pozůstalost-
ním jejich zájmy soudem nějak byly hájeny, neboť šetření
nemá se o nic jiného opíratí, nežli o zákon.«

(Dokončení.)

Dr. VÁCLAV KRČMA:

K praxi § 21 poplatkové novelly z r. 1915 a § 5. zák. z 12. srpna 1921 č. 337.

I. Notář Dr. Kotěra uveřejnil v č. 7 ročníku 6 Če-
ského práva poznámky k praxi § 21 poplatkové novelly.

Uvádí, jakým způsobem vyvinula se v poslední době
praxe poplatková ohledně tohoto ustanovení.

Ze své praxe dovoluji si sdělití, že důsledky fiskál-
ního stanoviska vyměřovacích úřadů vedou k daleko tíži-
vějšímu spolplatnění, než jak uvedeno v citovaném článku
Dra. Kotěry.

Nejpraktičtější případ, který je téměř denním chle-
bem při projednávání pozůstalosti, je ten, že po zůsta-
viteli, zejména zemře-li manžel, převezme usedlost syn
nebo dcera a pozůstalá manželka vyhradí si výměnek.

V tomto případě neoceňuje se cena tohoto výměnku
ani služebnosti bytu vzhledem k ustanovení § 20 odst. 4
nař. ze dne 15. září 1915 č. 278 ř. z. (u služebnosti bytu
z důvodu, že jde o Gebrauchsrechte, die auf räumlich
abgegrenzte Teile einer Sache eingeschränkt sind), podle
§ 20 popl. novelly, nýbrž podle ustanovení § 16 poplat-
kového zákona, při čemž pro užití § 21 oceňují se práva
tato dvojnásobným obnosem než-li jak stanoví § 16 popl.
zák.

O užití § 2 posledního odstavce zákona z 18. června
1901 č. 74 ř. z. nelze mluvití a sice z důvodu toho, že
v citovaném ustanovení § 20 č. 4 tato zákonná norma
citovaná není a nelze v pravém slova smyslu mluvití
o odstoupení (Abtretung).

Výminkové dávky bývají zejména při nynějších dra-
hotních poměrech velmi značné a začasť jmění pozůsta-
lostní jest pak úplně vyčerpáno takovýmto právem vzhle-
dem k ustanovení § 21 odst. 5.

Jelikož praxe finančních úřadů jest skutečně taková,

jak líčí notář Dr. Kotěra ve svém článku, dojde k tomu,
že jmění pozůstalostní jest vlastně spolplatně dvakrát
a sice po prvé při nápadu dědičném, po druhé však při
odpadnutí práv výměnkových a bytových.

Důsledky nešťastného ustanovení § 21 cis. nař. jsou
však ještě horší, nastane-li mezi dobou nápadu dědičného
a dobou odpadnutí výměnku převod na osoby cizí.

V tomto případě sice z takového převodu podle
ustanovení odst. 2. cit. § 21 nevyměřuje se poplatek da-
rovací, avšak v případě odpadnutí výměnku vyměřuje
se poplatek darovací z tohoto »obohacení« pomínutím vý-
měnku vzniklého, podle poměru příbuzenského nynějšího
majitele k původnímu zůstaviteli.

Poněvadž osoba, která nabude nemovitost do pozů-
stalosti náležející a výměnkem obtíženou, může býti
vzhledem k zůstaviteli zcela cizí, zaplatí tento nový na-
byvatel z tohoto obohacení poplatek po případě počíná-
jící 15%.

Jelikož Finanční úřady v extensivním výkladu § 38
svoji praxi o užívání § 21 rozšiřují na odstoupení majetku
jednáním mezi živými a sice z části úplatným, vede
tato praxe k důsledkům tak tíživým, že lze mluvití o kon-
fiskaci.

Soudím, že názor Dra. Kotěry v citovaném článku
jest správný a že pro tento názor mluví i ustanovení od-
stavce 3 § 21 cis. nař.

II. Finanční úřady dále nesprávně vykládají ustano-
vení § 5 zák. ze dne 12. srpna 1921 č. 337 sb. z. a n.

Podle tohoto ustanovení zákonného snižuje se po-
platek nemovitostní při převodech následkem úmrtí na
osoby I., II. a VII. třídy na jednu třetinu, co do částky
zatížené knihovními břemeny a výplatami druhým dědi-
cům pokud tyto nejsou kryty čistou cenou movitých
předmětů.

Finanční úřady došly k této praxi.

Není-li zde testamentu, a nemovitost do pozůstalosti
náležející převezme dohodou dědičnou jeden z dědiců,
proti povinnosti vyplatití ostatním spoldědicům podíly
v hotovosti, nečítá Finanční úřad tyto podíly za výplaty
o nichž se zmiňuje § 5 právě citovaného zákona a k odů-
vodnění uvádí, že nemovitost podle zákona připadla všem
dědicům dohromady.

Tato praxe odporuje podle mého názoru ustanovení
§ 7 zák. z 18. června 1901 č. 74 ř. z., které sice stanoví,
že v takovéto dohodě dědičké nelze spatřovati nové
právní jednání, avšak vzhledem k tomu, že § 5 zák.
z 12. srpna 1921 nemluví o tom, komu nemovitost násled-
kem úmrtí napadla, nýbrž o tom, na koho nemovitost ná-
sledkem úmrtí se převádí, sluší ustanovení § 7 zák. z 18.
června 1901 č. 74 ř. z. aplikovati i na případy, o nichž
mluví § 5 zák. z 12. srpna 1921 č. 337 sb. z. a n.

Odporuje tedy v tomto směru praxe Finančních
úřadů citovaným zákonným ustanovením, jakož i roz-
hodnutím nejvyššího správního soudního dvoru, pokud
jde o výklad § 7 poplatkové novelly z roku 1901.

III. Je tedy nejméně záhodno, aby přikročeno bylo co
nejdříve k novellisaci poplatkových zákonů a při tom
tako odstraněno bylo i ustanovení § 39 cis. nař. z 15. září
1915 č. 278 ř. z., kterým zrušen byl poslední odstavec
§ 1 zák. z 18. června 1901 č. 74 ř. z. o započítávání po-
platků nemovitostních.

Při dnešní zdlouhavosti vyřizování u Finančních
úřadů stává se často, že do lhůty odstavce 2. § 39 ani
poplatky z druhého převodu vyměřeny nejsou.